

Whitney Houston (9 sierpnia 1963 w Newark - 11 lutego 2012 w Beverly Hills)

*Ta piosenkarka z miasta Newark,
o czarnym głosie in the skin dark,
głos wprost od Boga,
lecz sobie wroga,
choć chronił ją bodyguarda bark.*

(ebs)

Whitney Houston - amerykańska piosenkarka muzyki pop i R&B, aktorka, producentka filmowa, aranżerka, autorka piosenek i była modelka. Według książki rekordów Guinnessa była najczęściej nagradzaną artystką muzyczną w dziejach. Z powodu "potężnego, przeszywającego pop-gospelowego głosu", nazywana "The Voice" (Głos). Wielki sukces Whitney Houston otworzył drzwi do kariery wielu innym czarnoskórym wokalistkom jak m.in. Beyoncé, Alicia Keys, Janet Jackson czy Anita Baker.

<https://www.youtube.com/watch?v=FxYw0XPEoKE>

Urodziła się 9 sierpnia 1963 w niebezpiecznej dzielnicy Newark w stanie New Jersey, jako Whitney Elizabeth, trzecie i najmłodsze dziecko Johna Rusella Houstona i gospelowej piosenkarki Emily "Cissy" Houston. Wychowywała się w utalentowanej muzycznie rodzinie baptystów, jej kuzynkami były piosenkarki Dionne Warwick i Dee Dee Warwick, a matką chrzestną została Aretha Franklin.

W 1967 po zamieszkach rasowych w Newark, rodzina przeniosła się do lepszej okolicy w East Orange. Matka Whitney często jeździła w trasy koncertowe m.in. z Elvisem Presleyem i Arethą Franklin, dlatego głównie ojciec zajmował się dziećmi. W szkole ze względu na zbyt jasną karnację była szykanowana i odrzucana przez czarnoskórych rówieśników. W wieku 11 lat zaczęła iść w ślady matki i została solistką gospel dziecięcego chóru.

W 1975 trafiła do katolickiej żeńskiej szkoły Mount Saint Dominic Academy w Caldwell (stan New Jersey). Podczas trwania edukacji szkolnej matka dawała jej nauki śpiewu. Rodzice Whitney Houston rozwiedli się, kiedy była nastolatką. Oprócz Cissy Houston, Arethy Franklin i Dionne Warwick, Whitney miała również kontakt z muzyką Chaki Khan, Gladys Knight i Roberta Flack, które wywarły na nią wpływ jako wokalistki.

W 1977, kiedy miała 14 lat, była przedstawiana jako główna wokalistka singla "Life's a Party" grupy Michael Zagera, który zaproponował później pomoc w podpisaniu kontraktu dla młodej piosenkarki, jednak Cissy nie zgodziła się, chcąc by jej córka najpierw skończyła szkołę.

We wczesnych latach 80. pracowała jako modelka, po tym jak fotograf zobaczył ją w Carnegie Hall śpiewającą z matką. Pojawiała się w magazynie "Vogue" i stała się pierwszą kolorową kobietą, której zdjęcia ukazały się na okładce magazynu "Seventeen".

Kontynuowała swoją karierę muzyczną, pracując przy albumie zatytułowanym "One Down", który jest przypisywany grupie Material. Dla tego projektu zaśpiewała balladę "Memories", którą Robert Christgau z "The Village Voice" określił jako jedną z najwspanialszych ballad, które się kiedykolwiek słyszało.

Otrzymała już wcześniej oferty podpisania kontraktów ale jej solowy debiutancki album zatytułowany "Whitney Houston", ukazał się dopiero 14 lutego 1985 roku. Płytę dziennik "The New York Times" ogłosił jako: "*imponującą, skromną muzyczną wizytówkę dla nadzwyczajnego talentu wokalnego*".

Jazzowo-popowa ballada "Saving All My Love for You" była następnym nagraniem i stała się pierwszą piosenką Whitney, która uplasowała się na 1. miejscu na obu listach przebojów - w USA i Wielkiej Brytanii. Uczestniczyła wtedy w ogólnonarodowym tournée piosenkarza Jeffreya Osborne'a. W tym samym czasie, stacja MTV została ostro skrytykowana za niepokazywanie teledysków afroamerykańskich artystów, przy jednoczesnej aprobacie rocka.

Następny singel, "How Will I Know", był na 1. miejscu na liście MTV. W konsekwencji Whitney była pierwszą afroamerykańską piosenkarką, która regularnie pojawiała się w stacji telewizyjnej. W 1986 debiutancka płyta wskoczyła na sam szczyt listy *Billboard 200* i została tam przez kolejnych 14 tygodni.

Houston wyruszyła wtedy na pierwsze tournée *The Greatest Love World Tour* promujące płytę w Stanach Zjednoczonych, Europie, Japonii i Australii. Album stał się międzynarodowym hitem, sprzedając się w nakładzie 13 mln egzemplarzy w samych Stanach i najczęściej kupowaną płytą debiutancką solowej artystki w historii muzyki. Do dziś, sprzedano około 25 mln kopii na całym świecie.

W 1986 była nominowana do trzech nagród Grammy, wygrała Grammy w kategorii *Best Female Pop Vocal Performance* za piosenkę "Saving All My Love for You". Na tej również gali wykonała tę piosenkę; za to wykonanie otrzymała swoją pierwszą i ostatnią nagrodę Emmy w kategorii *Award for Outstanding Individual Performance in a Variety or Music Program*.

Houston wygrała również siedem American Music Awards i MTV Video Music Awards. Jej debiutancki album znajduje się na liście 500 albumów wszech czasów magazynu "Rolling Stone", oraz na liście *The Rock & Roll Hall Of Fame's Definitive 200 list*. Pojawienie się Whitney Houston na scenie muzycznej jest uważane za jeden z 25 kamieni milowych w ciągu ostatnich 25 lat według "USA Today".

Drugi album studyjny Houston zatytułowany po prostu "Whitney", został wydany w czerwcu 1987 roku. Wielu krytyków zarzucało Whitney fakt dużego podobieństwa materiału między pierwszą a drugą płytą, wskazując na "brak artystycznego rozwoju". Magazyn "Rolling Stone" uznał że: "wąski kanał, przez który prowadzony jest ten talent, zawiedzie pokładane nadzieje".

Mimo to, stał się pierwszym albumem solowej artystki w historii, który zadebiutował na pierwszym miejscu na liście *Billboard 200* w USA i w Wielkiej Brytanii, a jednocześnie będąc na szczycie list w kilku innych krajach na całym świecie. Pierwsze cztery single, "I Wanna Dance With Somebody (Who Loves Me)", "Didn't We Almost Have It All", "So Emotional" i "Where Do Broken Hearts Go" pojawiły się na 1. miejscu listy *Billboard Hot 100*, które przyniosły jej w sumie 7 kolejnych singli będących pierwszymi na liście Hot 100 - tym samym Whitney pobiła rekord sześciu takich singli ustanowiony przez The Beatles i Bee Gees.

Whitney otrzymała dziewięciokrotnie status płyty platynowej sprzedając się w nakładzie 20 mln egzemplarzy na całym świecie.

Na rozdaniu nagród Grammy w 1988 była nominowana w trzech kategoriach, w tym *Album of the Year*, wygrywając w jednej, tej samej co poprzednio - *Best Female Pop Vocal Performance* za utwór "I Wanna Dance With Somebody (Who Loves Me)".

Wyruszyła w ogólnoświatową trasę koncertową *The Moment of Truth*, w trakcie której odbył się koncert wpisany na listę jednych z największych koncertów roku 1987. W tym samym roku nagrała piosenkę dla stacji NBC na Letnie Igrzyska Olimpijskie 1988, "One Moment in Time", który znalazł się na 5. pozycji listy w USA, a także na 1. miejscu w Wielkiej Brytanii i Niemczech.

Dzięki sukcesowi jej dwóch pierwszych albumów, stała się międzynarodową gwiazdą. Jednak wielu czarnych krytyków uznało, że muzyka Houston jest "zbyt biała", dlatego więc jej płyty tak dobrze się sprzedawały. Niektórzy zauważyli "brak duszy" w nagraniach studyjnych. W 1989 roku na rozdaniu nagród Soul Train Music Awards, kiedy

wywołano nazwisko Whitney, publiczność ją wygwizdała.

"I'm Your Baby Tonight", trzeci studyjny album został wydany w listopadzie 1990 roku, nad którym miała większą kontrolę wybierając producentów i uczestnicząc w produkcji. Recenzje były zróżnicowane. Magazyn "Rolling Stone" opisał jej album jako spójny i najlepszy album roku, podczas gdy "Entertainment Weekly" opisuje zmianę stylu muzycznego Whitney na "powierzchnową". Płyta otrzymała status czterokrotnej platyny w USA, sprzedając się w nakładzie 10 mln egzemplarzy.

W 1991 roku wyruszyła w kolejne tournée *I'm Your Baby Tonight World Tour*, które w głosowaniu w magazynie "Rolling Stone" zostało wybrane "Najgorszym tournée roku".

W listopadzie 1992 roku zadebiutowała na dużym ekranie u boku Kevina Costnera w filmie "Bodyguard", który odniósł ogromny sukces kasowy, w dużej mierze również dzięki soundtrackowi. Whitney nagrała sześć piosenek do filmu, które znalazły się również na albumie ze ścieżką filmową z filmu. Główna piosenka z filmu jest coverem utworu country "I Will Always Love You" w pierwotnym wykonaniu Dolly Parton.

Wydawnictwo płytowe wydało ten utwór jako singel "Whitney", który stał się jej największym przebojem w dziejach. W niemal co drugim kraju utwór uplasował się na 1. miejscu list włączając w to m.in. Niemcy, Francję, Australię i Wielką Brytanię, a w USA utrzymywał się na 1. miejscu listy *Billboard Hot 100* przez 14 tygodni. Singel rozszedł się w nakładzie około 10 mln egzemplarzy na całym świecie, stając się tym samym najlepiej sprzedającym się singlem solowej artystki.

<https://www.youtube.com/watch?v=3JWtaaS7LdU>

Płyta ze ścieżką dźwiękową z filmu przez kolejnych 12 tygodni utrzymywała się na 1. miejscu listy przebojów. Kolejne single, "I'm Every Woman", cover w pierwotnej wersji wykonywany przez Chakę Khan i "I Have Nothing" zajęły miejsca w pierwszej piątce listy. Album otrzymał status siedemnastokrotnej platyny w Stanach Zjednoczonych, a zarabiając na całym świecie 42 mln dolarów stał się najlepiej sprzedającym się soundtrackiem w dziejach.

W grudniu 1995 wyprodukowała soundtrack "Czekając na miłość" do filmu o tym samym tytule okrzyknięty fenomenem w środowisku krytycznym.

Pod koniec 1996 nagrała i wyprodukowała razem z Mervynem Warrenem gospelowy soundtrack "Żona Pastora" do filmu o tym samym tytule. Sześć piosenek zostało nagranych przez Georgia Mass Choir przy kościele w Atlancie. W przeciwieństwie do poprzednich ścieżek dźwiękowych Whitney, ten zawiera aż 14 z 15 utworów, w których bierze ona udział, wliczając w to współpracę z legendą muzyki gospelowej, Shirley Caesar.

Po pracy w branży filmowej we wczesnych latach 90. i wydaniu ścieżek dźwiękowych do tychże filmów, wyznaczając nowe kierunki w muzyce, Whitney wydała po 8 latach kolejny album studyjny. Wydana w listopadzie 1998 płyta "My Love Is Your Love" została dobrze przyjęta przez krytyków. Album nagrywany początkowo jako największe przeboje Houston jedynie z kilkoma nowymi piosenkami, przerodził się w nowy materiał na płytę długogrającą.

Brzmienie płyty jest ostrzejsze niż na jej poprzednich albumach, pokazuje jak Houston radzi sobie z muzyką hip-hopową, reggae i R&B. Pierwszy singel, laureat Oscara, "When You Believe" ("Kiedy wierzysz") (duet z Mariah Carey z soundtracku do filmu "Księżę Egiptu") znalazł się w pierwszej dwudziestce na liście w USA, a najwyższej znalazł się na 13. miejscu. Płyta otrzymała status czterokrotnej platyny w USA z liczbą sprzedanych kopii 10 mln a Whitney otrzymała za ten album najlepsze recenzje ze wszystkich dotychczasowych. "The Village Voice" nazwało jej głos "najostrzejszym i najbardziej zadowolającym do tej pory".

W 1999 uczestniczyła w koncercie VH1, wraz z innymi znanymi artystkami m.in. Mary Jane Blige, Tiną Turner, oraz Cher. W tym samym roku wyruszyła w kolejne ogólnosiwiatowe tournée *My Love Is Your Love*. Podczas tej trasy koncertowej wystąpiła 22 sierpnia 1999 w Operze Leśnej w Sopocie podczas Sopot Festival, jedyny raz w Polsce.

W kwietniu 2000 został wydany album "Whitney: The Greatest Hits" jednak żadnemu z tych utworów nie udało się przekroczyć 40. miejsca na liście *Billboard*.

W grudniu 2002 ukazał się piąty studyjny album "Just Whitney" zawierający produkcje jej męża od 1992 roku - Bobby'ego Browna. Z Bobby'm miała córkę Bobbi Kristinę Brown (ur. 4 marca 1993), para rozwiódła się w 2006 roku.

Płyta otrzymała najgorsze recenzje ze wszystkich dotychczasowych wydań Whitney. "Rolling Stone" napisało, że "album pokazuje jedynie artystę, który na próżno próbuje sięgnąć po przyszłość, jaką Whitney mogła kiedyś mieć", a magazyn "The San Francisco Chronicle" stwierdziło, iż "na albumie widać oznaki życia, ale nie dość silne by oznajmić wskrzeszenie".

Album uzyskał status płyty platynowej w USA, sprzedając po dziś dzień 737 tysięcy egzemplarzy, co było najniższym dotychczasowym rezultatem Houston. Sprzedaż płyty na świecie osiągnęła poziom 3 mln egzemplarzy.

Pod koniec 2003 wydała "One Wish: The Holiday Album", specjalny album z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Niektórzy, jak "Slant Magazine", zauważyli zanik jej głosu, podczas gdy "The New York Times" napisał, iż "materiał na tym albumie jest wystarczający, by wybaczyć Whitney jej postępowanie z córką". Był to jej najniższy album pod względem sprzedanych płyt, a w dodatku stał się pierwszą płytą, która nie uzyskała statusu złotej.

W 2004 wzięła udział w międzynarodowym tournée *Soul Divas Tour* wraz z Natalie Cole i z kuzynką Dionne Warwick w Europie, przed jej solowym tournée obejmującym Bliski Wschód, Rosję i Azję. We wrześniu 2004 dała niespodziewany występ na rozdaniu *World Music Awards*. Otrzymała wtedy gromkie owacje na stojąco. Na koniec występu Houston oznajmiła, iż zamierza nagrać kolejny studyjny album, jednakże żadne dalsze plany nie zostały ujawnione a płyta nie została nigdy wydana.

Artystka zaczęła odzyskiwać dawną sławę, biorąc udział w różnych ważnych wydarzeniach muzycznych. Nagrała piosenkę "Family First" z Dionne Warwick i Cissy Houston do filmu *Daddy's Little Girls*. W marcu 2007 Clive Davis oznajmił, że Whitney pracuje nad jej pierwszym od 4 lat studyjnym albumem.

W międzyczasie wytwórnia Arista wydała "The Ultimate Collection Whitney Houston". Album kompilacyjny jako pierwszy zawiera wszystkie single-hity na jednym CD. Płyta zadebiutowała na 5. miejscu w Wielkiej Brytanii z ogólną sprzedażą 37 228 egzemplarzy i ostatecznie uplasowała się tam na 3. miejscu.

W grudniu 2007 przyjechała do Kuala Lumpur, gdzie została dobrze przyjęta. W maju 2008 wzięła udział w festiwalu w Maroku. Także i ten występ spotkał się z pozytywnym przyjęciem.

W lipcu 2008 do internetu przeciekła piosenka Whitney, zatytułowana "Like I Never Left". W kwietniu 2009 roku pojawił się w sieci tytuł pierwszego singla pt. "I Didn't Know My Own Strength" co po polsku oznacza: "Nie znałam swojej siły", zdecydowano jednakże, że utwór ten nie zostanie ostatecznie wydany jako singel promujący album.

Na początku czerwca, na oficjalnej stronie piosenkarki podano datę premiery jej nowego albumu - 1 września 2009 płyta otrzymała tytuł "I Look to You". Płyta spotkała się z dobrym przyjęciem krytyków i fanów, odniosła także sukces komercyjny, sprzedając się w łącznym nakładzie wynoszącym około 2,5 miliona egzemplarzy.

Album promowały single "Million Dollar Bill" oraz tytułowa kompozycja - "I Look To You", które dotarły do czołówek list przebojów w wielu krajach (utwór "Million Dollar Bill" zdobył szczyt listy najpopularniejszych singli w Polsce -

Polish National Top 50). Album zadebiutował na 1 miejscu amerykańskiej listy sprzedaży Billboard 200 z tygodniową sprzedażą wynoszącą 305 000 egzemplarzy, ostatnim albumem artystki, który tego dokonała była płyta "Whitney" z 1987.

We wrześniu 2009 udzieliła pierwszego od siedmiu lat wywiadu w program Oprah Winfrey. Został on okrzyknięty najbardziej oczekiwanym wywiadem gwiazdy muzycznej dekady. Wokalistka opowiedziała m.in. o przerwie w swojej karierze muzycznej oraz o używaniu narkotyków (kokainy i marihuany) w czasie jej związku z Bobbym Brownem.

W listopadzie 2009 wystąpiła z utworem "I Didn't Know My Own Strength" na gali *American Music Awards 2009* w Los Angeles zbierając najlepsze recenzje spośród wszystkich zaprezentowanych podczas gali.

16 stycznia 2010 otrzymała nagrodę *BET Honors* za 25-letnią aktywność na scenie muzycznej. Wokalistka ponadto uzyskała nominację do nagrody *Echo Awards* (niemiecka wersja nagrody Grammy) w kategorii najlepszy artysta międzynarodowy.

9 grudnia 2009 rozpoczęła światową trasę koncertową pod nazwą *Nothing But Love Tour*. Była to jej pierwsza trasa koncertowa od ponad 10 lat, mająca być wielkim powrotem gwiazdy na scenę. Jednak słabe recenzje występów postawiły pytania o to, czy artystka powinna kontynuować występy. Trasa odbyła się zgodnie z planem i zakończyła się 17 czerwca 2010. W jej ramach Houston zagrała 50 koncertów w Azji, Europie i Australii.

W 2012 roku zagrała jedną z głównych ról w filmie "Sparkle" - remake'u hitu z 1976 roku. Była to jej pierwsza rola filmowa od czasu występu w filmie "Żona Pastora" w 1996 roku. Na potrzeby filmu Whitney Houston nagrała gospelowy cover "His Eye Is on the Sparrow". Ostatni raz zaśpiewała 9 lutego 2012 roku utwór "Yes Jesus Loves Me".

Whitney Houston zmarła 11 lutego 2012 w Beverly Hills w swoim pokoju w Beverly Hilton Hotel, w wieku 48 lat, mimo reanimacji, nie udało się jej uratować. Pochowana w sobotę, 18 lutego w jej rodzinnym mieście Newark, w kościele baptystów, w którym śpiewała jako dziecko. Ceremonię rozpoczął występ chóru gospel, a zakończyło odtworzenie jej największego przeboju (który napisała Dolly Parton) "I Will Always Love You".

22 marca 2012 roku rzecznik biura koronera w Los Angeles Craig Harvey poinformował ostatecznie, że Houston „zmarła wskutek przypadkowego utonięcia, lecz ciągłe zażywanie kokainy i problemy z sercem znacząco przyczyniły się do jej śmierci”. Oświadczył też, że testy toksykologiczne wykazały w ciele zmarłej ślady kokainy, marihuany, leku przeciwłękowego, środka zwiotczającego mięśnie i antyhistaminę. Zażycie kokainy było znaczącym czynnikiem, który przyczynił się do utonięcia.

26 lipca 2015 w podobnych okolicznościach zmarła jej córka Bobbi Kristina, miała 22 lata, znaleziono ją w wannie nieprzytomną, nie udało się jej uratować - po półrocznej śpiączce farmakologicznej została odłączona od aparatury podtrzymującej życie w Peachtree Christian Hospice w Duluth w stanie Georgia.

<https://www.youtube.com/watch?v=DSJUEnSWKgI>

"To ja jestem moim najgorszym diabłem. Albo jestem swoim najlepszym przyjacielem albo najgorszym wrogiem." (wywiad Diane Sawyer, ABC, 2002, cyt. za: *Whitney Houston nie żyje*, tvn24.pl, 12 lutego 2012)